

VIISAS
TYPPI-
KIERTO

Sovittelujournalismi ja polarisaatiotietoinen tutkimusviestintä maataloustutkimuksen tukena –

Luonnonvarakeskuksen ja Tampereen yliopiston yhteishankkeiden esittely

Mikko Hautakangas

Viestintätieteiden tutkimuskeskus Taru
Tampereen yliopisto

Kirsi Järvenranta

Maarit Termonen

Luonnonvarakeskus

Maaninka

Maa- ja metsätalousministeriö

Tausta: ”hankalat aiheet” ja ”pulassa julkisuuden kanssa”

Tampereen yliopisto: sovittelujournalismin kehittäminen ja tutkiminen

- 2016-2018 *Sovittelujournalismi*-hanke (Koneen Säätiö): toimintatutkimus, ”keinoja konfliktiherkkien aiheiden keskusteluttamiseen” (Hautakangas & Ahva 2017)
- Toimittajien kokemus: ruokaan ja maatalouteen liittyvät aiheet kärjistyvät helposti → kokeilevat juttuprojektit, mm. *Vegaani maitotilalla* (MaasTul ja Vihreä Lanka)
- Jatkohankkeet polarisaation parissa, esim. ”Kansalaisuuden kuilut ja kuplat” ja ilmastojournalismi
- Sovittelujournalistien yhdistys Sopiva ry käytännön toiminnan alustana (www.sopiva.org)
- → Erityisosaaminen polarisaation ja mediakulttuurin dynamiikan parissa

Luke Maaninka: nurmi- ja nautakarjatalouden tutkimus

- Taustalla tunnustusta aiemmasta vaikuttamistyöstä (Virkajärvi: 2019 Tiedonjyvä ja 2022 Vuoden vaikuttaja)
- Kokemukset julkiseen keskusteluun osallistumisesta ristiriitaisia:
 - yhtäältä suomalainen tutkimus ja kotimaisen ympäristötiedon erityisyys ei näy mediassa;
 - toisaalta samalla epäluottamus, puolueellisuussyytökset, ”viherpesu”
 - + tutkijoihin kohdistuvat paineet, maalittaminen
- Laajasti jaettu kokemus luonnonvara-aloihin liittyvän julkisen keskustelun syyllistävytydestä, yksipuolisuudesta, virheellisyydestä (vrt. metsät, sudet, tuulivoima, kaivokset...) (vrt. esim. Orasmaa 2023, Kinnunen Mohr ym. 2019)

→ Yhteishankkeet N-Teho 2024-2025 ja Fosforiviisas viljely 2025-2026 (rahoittaja MMM): ”polarisaatietietoinen tutkimusviestintä” ja Nurmi Living Lab -kehitystyö

Tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Media- ja viestintäympäristöä koskeva analyysi:

Mitkä ovat keskeisiä kehyksiä/diskursseja?
Ketkä ovat keskeisiä toimijoita?
Millä mediakulttuurin kentillä jännitteet muodostuvat?

Polarisaatiotietoisen tutkimusviestinnän kehittäminen:

Sidosryhmävuorovaikutus,
Living Lab -rakenne
Viestintästrategia ja -suunnitelma
Tutkijoiden viestintävalmiudet

Julkiseen keskusteluun osallistuminen ja vaikuttaminen:

Yhteistyö journalistien, viestijöiden ja vaikuttajien kanssa
Omat viestintäteot

Toimintaa 2024–2026:

Media- ja viestintäympäristöä koskeva analyysi:

Mitkä ovat keskeisiä kehyksiä/diskursseja?
Ketkä ovat keskeisiä toimijoita?
Millä mediakulttuurin kentillä jännitteet muodostuvat?

- Sovittelujournalistinen analyysi 2019-2024
 - HS, Yle, MaasTul + case-kohtainen tukiaineisto
- Polarisaatiodynamiikan analyysi
- Median ja viestinnän tutkimuksen päivät, NordMedia 2025, Media & viestintä 2026

VIISAS
TYPPI-
KIERTO

Toimintaa 2024–2026:

- Oppilaitosyhteistyöt (Savonia AMK, Ylä-Savon ammattiopisto, Tampereen yliopiston journalistiikan koulutus)
- Neuvojat ja viljelijät (työpajat, pellonpiennarpäivät, webinaarit, kyselyt)
- Järjestöt, viranomaiset, muut vaikuttajat (esim. MTK, MMM, MSL...)
- Yritykset (hankkeiden ohjausryhmätyöskentely)

Polarisaatiotietoisen tutkimusviestinnän kehittäminen:

Sidosryhmävuorovaikutus,
Living Lab -rakenne
Viestintästrategia ja -suunnitelma
Tutkijoiden viestintävalmiudet

- Viestintäkoulutukset kevät 2026
- → Tukimateriaali tutkijoiden käyttöön
- Viestintästrategia ja -suunnitelma (Living Lab -verkosto)

Toimintaa 2024–2026:

- Sovittelujournalistiset työpajat
- Keskustelutilaisuudet (Kuumat Perunat, Hyvin Sanottu)
- Oma viestintä: blogit (AgriHubi), uutiskirje (Sopiva), some (Luke Maaninka FB)

Julkiseen keskusteluun
osallistuminen ja
vaikuttaminen:

Yhteistyö journalistien, viestijöiden
ja vaikuttajien kanssa
Omat viestintäteot

Kuumat perunat -keskustelussa purettiin ruokaan liittyviä
vastakkainasetteluja ja toivottiin rohkeutta ruokajournalismiin

Aineksia ”polarisaatiotietoiselle tutkimusviestinnälle”:

- **Hybridin mediaympäristön** ymmärrys: kun jokin ”mediassa” tökkii, kuka tarkalleen on toimija?
- **Affektiivisen ja episteemisen polarisaation** käsitteet: ”hankalat aiheet” ovat kamppailua sekä tunteista että tiedosta
- **Syylästämisdiskurssi** retorisenä keinona □ viestinnän dynamiikan muutos ja tilaa uusille narratiiveille **kuuntelemisen ja dialogin** avulla?
- **Luottamus ≠ luotettavuus**

